

Sygn. Akt XVII AmE 327/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: protokolant sądowy **Magdalena Żabińska**

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Zakładów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Zakładów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 sierpnia 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od Zakładów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 327/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 30 sierpnia 2018 roku numer (...), na podstawie art 56 ust 2 i art 56 ust 1 pkt 3a, w związku z art 11 i art 11d ust 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771,1000,1356,1629 i 1637), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.) w związku z art. 30 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 22 maja 2017 r. na podstawie art 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy: ZAKŁADY (...) SA z siedzibą w K. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., orzekł, co następuje:

1. ZAKŁADY (...) SA. w dniach 10-11 Sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w sworznie, ul. (...) oraz w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w J., ul. (...), naruszyły obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art 11 i art 11d ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

2. za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył ZAKŁADOM (...) SA., karę pieniężną w kwocie 11 531,00 zł.

Od wyżej wymienionej decyzji powód Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Z. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) art. 56 ust.1 pkt 3a, art. 11 oraz art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego, poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji gdy zgodnie z literalną treścią przedmiotowego art. 56 ust. 1 pkt 3a, nie ma on zastosowania do art. 11 c ust. 2 pkt 2 Prawa Energetycznego, który to artykuł stanowił materialną podstawę wprowadzenia ograniczeń w poborze energii przekroczonych przez odwołującego się, a nie art. 11d ust. 3 Prawa Energetycznego na który powołuje się Prezes URE w wydanej decyzji, ewentualnie na wypadek nie uwzględniania ww. zarzutu

b) art. 56 ust. 6a Prawa Energetycznego, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zostaną spełnione przesłanki w nim wymienione.

Wskazując na powyższe wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania,

ewentualnie, zarzucając naruszenie art. 56 ust. 6 Prawa Energetycznego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez obniżenie wymierzonej kary pieniężnej do kwoty 5.766,00 zł, która odpowiada iloczynowi najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1500,00 zł oraz ilości MW odpowiadającej łącznemu przekroczeniu mocy poprzez odwołującego się w poszczególnych godzinach

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zdaniem powoda, pozwany błędnie przyjął, iż zaistniały przesłanki do nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. Powód zarzucił również, że pozwany nakładając karę za niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez (...) S.A., obowiązujących w pierwszym dniu ich obowiązywania, tj. 10 sierpnia, faktycznie zarzuca spółce że w tym dniu o godzinie 7:55 nie słuchała (...), przez co nie powzięła, bez własnej winy, informacji o wprowadzonych po raz pierwszy od prawie 30 lat ograniczeń w poborze i dostarczanie energii i nie dostosowała się do nich. Powód zauważył również, że stosownie do Rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 11 ust. 7 Prawa Energetycznego, które zostało podpisane w dniu 11 sierpnia 2015r o godz. 16:52, a więc w okresie jego obowiązywania spółka nie dopuściła się już żadnych naruszeń ustanowionych limitów w poborze energii. Powód podniósł, że zostały spełnione przesłanki do zastosowania względem niego instytucji odstąpienia od wymierzenia kary z uwagi na znikomy stopień szkodliwości czynu powoda, zważywszy na okoliczności podniesione przez powoda w piśmie z dnia 5 czerwca 2017 roku oraz zaprzestanie naruszania prawa, tj. dostosowanie się do ograniczeń w pozostałym okresie ich obowiązywania. Zdaniem powoda stanowczy sprzeciw budzi twierdzenie organu, iż (...) stopień szkodliwości czynu odbiorcy powinien być w tym wypadku rozpatrywany także przy uwzględnieniu okoliczności niedostosowania się znacznej liczby innych odbiorców do wprowadzonych ograniczeń. Takie stanowisko uzależniałoby bowiem odpowiedzialność spółki od okoliczności na które nie ma absolutnie żadnego wpływu. W konsekwencji okoliczności zewnętrzne pozostające poza kontrolą przedsiębiorcy, wyłączają możliwość nałożenia na podmiot kary pieniężnej. Powód zarzucił również, że pozwany bezpodstawnie dokonał podwojenia kary pieniężnej wyliczonej jako iloczyn kwoty 1500 zł, tj. (cena rozliczeniowa za 1 MWh energii elektrycznej) oraz łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej ilości MW w poszczególnych godzinach doby. Kara pieniężna jest zbyt surowa oraz została ustalona w sposób dowolny. W ocenie powoda pozwany nie uwzględnił znikomego stopnia zawinienia

spółki oraz niską szkodliwość popełnionego czynu, zwłaszcza z uwagi na brak realnej możliwości dostosowania się do wymogów wprowadzonych w określonym trybie, powinna mieć wpływ na ocenę zachowania się powoda.

Pozwany wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji. Wskazał ponadto, iż wywody powoda nie znajdują uzasadnienia w przepisach z art. 11, 11c i 11 d ustawy – Prawo energetyczne. Z analizy tych przepisów nie wynika bowiem, iż wyłączną podstawą prawną wprowadzenia przez operatora ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ustawodawca zawarł w art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy. Zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniu 10 sierpnia 2015 roku do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym z art. 56 ust. 1 pkt 3a do art. 11, 11c ust. 3 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, bowiem w istocie to przepis art. 11 d ust. 3 stanowi materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń, zaś operator systemu przesyłowego wprowadzając z dniem 10 sierpnia 2015 roku ograniczenia w dostarczeniu i poborze mocy odwoływał się art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – prawo energetyczne określając na tej podstawie okres i zakres terytorialny wprowadzanych ograniczeń. Powód natomiast dopuścił się zaniedbań na etapie planowania ograniczeń. Pozwany wskazał, iż wymierzenie kary za niedostosowanie się do wprowadzonego poziomu ograniczeń poboru mocy jest niejako konsekwencją wcześniejszych zaniedbań powoda, które doprowadziły do nieprawidłowego określenia mocy dla poszczególnych stopni zasilania od 11 do 20. Do chwili wprowadzenia ograniczeń powód nie był zainteresowany zagadnieniem mocy bezpiecznej, co więcej, nie podejmując też żadnych przygotowań na ewentualność wprowadzenia ograniczeń tak zorganizował swoją działalność, jakby w ogóle nie podlegał ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Pozwany zauważył również, że przepisy prawa nie nakładają na operatorów systemów dystrybucyjnych obowiązku indywidualnego informowania odbiorców o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej za wyjątkiem przypadków wystąpienia różnic między ograniczeniami dla danego odbiorcy, a ograniczeniami dla wszystkich odbiorców wynikających z ogłoszonych komunikatów, a taki przypadek nie wystąpił. W odniesieniu do kwestionowanej przez powoda wysokości nałożonej kary pieniężnej pozwany wskazał, że została ona obliczona z uwzględnieniem łącznego przekroczenia mocy, zaś podwojenie jej wysokości z tytułu sankcji nastąpiło w celu spełnienia wychowawczej i represyjnej funkcji kary pieniężnej. Obniżenie jej o połowę stałoby w sprzeczności z jej celami prewencyjnymi i wychowawczymi zmierzającymi do wymuszenia na ukaranym przedsiębiorcy przestrzegania reguł prawnych w przyszłości. Pozwany podniósł również, że nie wystąpiły przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary z uwagi na znaczny stopień szkodliwości czynu wyrażający się w bezpośrednim wpływie popełnionego czynu przez powoda na bezpieczeństwo krajowego systemu elektroenergetycznego, a co się z tym wiąże w spowodowaniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Odbiorca: Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Z. zawarł ze sprzedawcą: (...) Spółką ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. umowy kompleksowe nr (...) z dnia 17 marca 2008 r. (obiekt Odbiorcy ul. (...)) oraz nr (...) z dnia 17 marca 2008 r. (obiekt Odbiorcy ul. (...)) Zgodnie z § 3 pkt 6 ww. umów, w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej Odbiorca zobowiązany jest ograniczyć pobór mocy zgodnie z „Planem wprowadzania ograniczeń”.(k. 67-68, 24-46)

Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) pismami z dnia 11 sierpnia 2014 r, znak: (...). (k. 18,19 akt adm.)

(...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister (...)) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

Na wezwanie Prezesa URE, (...) SA (dalej: (...)), do której sieci Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Z. (dalej: „Odbiorca”) są przyłączone, pismem z dnia 10 maja 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 —sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej zlokalizowanych w J. przy ul. (...) (dalej: „obiekt Odbiorcy uL (...)” oraz „obiekt Odbiorcy uL (...)). Z informacji przedstawionych Prezesowi U RE przez (...), wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynika, że Odbiorca w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. przekroczył obowiązujące go -zgodnie z Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w następujący sposób:

- dla obiektu odbiorcy przy ul. (...) w J., w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 3,22900 (MW w godzinie), w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,25340 (MW w godzinie); łącznie dla wskazanego okresu odbiorca przekroczył 3,48240 (MW w godzinie)

- dla obiektu odbiorcy przy ul. (...) w J., w dniu 10 sierpnia 2015 roku łącznie 0,30420 (MW w godzinie), w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,05712 (MW w godzinie); łącznie dla wskazanego okresu odbiorca przekroczył 0,36132 (MW w godzinie)

(k 3-6 akt adm.)

Pismem z dnia 22 maja 2017 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej -wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 5 czerwca 2017 r. Odbiorca przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując min., że „ Ograniczenia w poborze energii zostały wprowadzone najpierw decyzją (...) i ogłoszone w drodze ogólnego komunikatu radiowego. Nie można oczekiwać od przedsiębiorcy, że w godzinach pracy będzie słuchał radia. (...) przypadkowo uzyskało lakoniczną informację o ograniczeniu poboru energii ze stron internetowych. W żadnym

razie (...) nie zostało poinformowane w wymagany sposób o wprowadzonych ograniczeniach w poborze energii i ich bezpośrednim wpływie na zakontraktowaną moc". (k. 14-17 akt adm.)

Po uprzednim wzywaniu Odbiorcy oraz (...) do nadesłania dodatkowych informacji i dokumentów zmierzających do wyjaśnienia sprawy a w szczególności do weryfikacji przedstawionych Prezesowi URE przez (...) danych dotyczących stopnia niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych ograniczeń, pismem z dnia 16 maja 2018 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego. (k. 62, 64, 91, 95 akt adm.)

Odbiorca w 2017 roku osiągnął przychód (...) zł. (k. 94 akt adm.)

W dniu 30 sierpnia 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...) (k. 102-107 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W treści odwołania powód twierdził, iż nie zaistniały przesłanki na nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

Powyższe twierdzenie powoda jest niezasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia

bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Z przepisu tego wynika, że ustawodawca przyznał uprawnienie OSP do zastosowania środka w postaci wprowadzenia ograniczeń, jednak ograniczył swobodę w określeniu jego zakresu. Powyższe niewątpliwie skorelowane zostało z zasadą proporcjonalności, którą powinien kierować się OSP przy wprowadzaniu ograniczeń, z uwagi na możliwy skutek w postaci ograniczenia swobody działalności gospodarczej. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Okoliczność, iż doprecyzowanie zakresu w jakim OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia zostało zawarte treści art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie oznacza, iż nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy zakres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwi skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiła uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d. ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego zakres czasowy i terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Bezsporny był w niniejszej sprawie fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości: 3,48240 MW w godzinie dla obiektu przy ul. (...) oraz 0,36132 MW w godzinie dla obiektu przy ul. (...). 1,8471 MW w godzinie.

W dalszej kolejności wskazać należy, że powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. Z treści dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego (k. 18,19) wynika, że zapisy zawarte w planach ograniczeń oparte zostały o treść umów w zakresie mocy umownej i mocy bezpiecznej. Zatem, wskazane w planie ograniczeń wartości stanowiły

pochodną wartości zwartych w umowach, których treść została ustalona przez obie strony. Z tego względu, wskazane w planach ograniczeń wartości wynoszące: dla punktu poboru przy ul. (...) – moc umowna, 3,700 MW, moc bezpieczna 0,050 MW, dla punktu poboru przy ul. (...) – moc umowna: 0,490 MW, moc bezpieczna 0,020 MW, były dla powoda wiążące. Wskazać tu należy, że powód, który znał proces technologiczny swego zakładu, niedostatecznie współpracował na etapie zawierania umowy, nie zgłaszając uwag do ustalanych wartości w treści umowy, a następnie do przedstawionych powodowi planów ograniczeń, bądź nie przewidział wcześniej odpowiedniej procedury, której zastosowanie umożliwiłoby powodowi odpowiednie ograniczenie poboru energii w odpowiednim czasie, tj. w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku.

Nieuzasadnione było twierdzenie powoda, o konieczności indywidualnego powiadomienia powoda o wprowadzonych przez OSP ograniczeniach. Zgodnie z treścią §12 ust. 2. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7.55 i 19.55 oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 roku w dwóch obiektach o wartości: 3,48240 MW w godzinie dla obiektu przy ul. (...) MW w godzinie dla obiektu przy ul. (...). Powyższe wynika z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania może być bowiem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne. Z treści złożonego przez powoda dokumentu wskazującego rozliczenie przychodów w 2017 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję) wynika, iż powód w 2017 roku osiągnął przychód w wysokości (...)zł (k. 94). Mając powyższe na względzie oraz treść art. 56 ust.3 cytowanej wyżej ustawy przyjąć należało, iż nałożona na powoda kara w wysokości 11.531,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3,000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (3,48240 + 0,36132 x 3,00 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1,50 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, którą dla celów represyjnych kary, podwoił z tytułu sankcji. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy,

iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości, relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w zaniedbaniu powoda w postaci braku odpowiedniego współdziałania na etapie opracowania planu ograniczeń i ewentualnego braku odpowiedniej procedury, które uniemożliwiłyby zaistnienie przekroczeń poboru energii, wobec ustalonego planu ograniczeń. Będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 11.531,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem. Tym samym nieuzasadniony był wniosek powoda zmniejszenie nałożonej kary o połowę, gdyż w tej wysokości byłoby ona jedynie wprost proporcjonalna do dokonanego przez powoda przekroczenia, w sytuacji gdy, jak już wyżej wskazano, oprócz adekwatności do zakresu stwierdzonego naruszenia, kara powinna również spełniać swoje cele prewencyjne.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

SSR (del.) Jolanta Stasińska